

MATERIA TRONCAL: Dietètica i Nutrició

ASSIGNATURA: NUTRICIO APLICADA

- Crèdits teòrics: 4,5

- Crèdits pràctics: 1,5

PROFESSORS RESPONSABLES:

M. Teresa Mora Ventura
José J. Rodríguez Jerez

PROFESSORS COL.LABORADORS:

Emilio I. López Sabater
Artur X. Roig Sagués
M. Manuela Hernández Herrero

SEGON SEMESTRE. CURS ACADEMIC 1995-1996

CIENCIA I TECNOLOGIA DELS ALIMENTS
AREA DE NUTRICIO I BROMATOLOGIA
FACULTAT DE VETERINARIA
UNIVERSITAT AUTONOMA DE BARCELONA

OBJECTIUS GENERALS

- 1.- Conèixer els conceptes fonamentals.
- 2.- Conèixer les variacions de les necessitats nutricionals en les diferents etapes de la vida.
- 3.- Reconèixer les diferents patologies derivats d'una inadecuada alimentació i els mecanismes per a sol.lucionarlos.
- 4.- Saber interpretar de forma adient les dades nutricionals.
- 5.- Utilitzar adequadament la bibliografia.

TEMARI TEORIC

- TEMA 1.- NUTRICIÓ APLICADA.** Dieta i ració alimentícia. Dietètica i dietoteràpia. Conceptes i àmbit. Fonts bibliogràfiques.
- TEMA 2.- ALIMENATCIÓ EN LES DIFERENTS ETAPES DE LA VIDA I SITUACIONS D'ESFORÇ FISIOLÒGIC.** Nutrició i dietètica de la dona gestant i en període de lactància. Suplements dietètics.
- TEMA 3.-** Nutrició i dietètica de l'infant. Lactància i primera infància. Aspectes psicosocials de l'alimentació del lactant. Llets maternitzades i adaptades. Aliments infantils. Problemes que poden sorgir.
- TEMA 4.-** Nutrició i dietètica de l'escolar i l'adolescent. Problemes que es poden presentar.
- TEMA 5.-** Alimentació i exercici físic. Hidratació i equilibri electrolític. Suplements dietètics per l'esportista.
- TEMA 6.-** Nutrició i dietètica de la gent d'edat avançada. Nutrició i envelliment. Racions dietètiques i necessitats nutricionals. Productes específics. Problemes especials.
- TEMA 7.- ALIMENTACIÓ COL.LECTIVA.** Característiques i tipus de restauració col.lectiva: aspectes nutricionals.
- TEMA 8.- ALIMENTACIONS ALTERNATIVES.** Aspectes nutricionals de les formes d'alimentació alternatives i dels productes relacionats. Dieta ovo-lacto-vegetariana. Dieta vegetariana estricta. Altres.

- TEMA 9.- PROCESOS PATOLÒGICS ASSOCIATS A LA NUTRICIÓ.** Malalties nutricionals primàries. Sobrepès i obesitat. Etiologia i factors que hi influeixen. Equilibri entre gana i sacietat. Prevenció i tractament. Productes de baix contingut calòric.
- TEMA 10.-** Inanició, anorexia nerviosa i bulímia. Etiologia i simptomatologia. Estats de deficiència que provoquen. Influència dels hidrats de carboni de la dieta en l'equilibri del sodi i l'aigua. Tractament i prevenció.
- TEMA 11.-** Goll endèmic i cretinisme. Etiologia i simptomatologia. Tractament i prevenció: sals iodades. Productes alimentosos bociògens.
- TEMA 12.-** Osteoporosi i osteomalàcia. Etiologia i simptomatologia. Tractament i prevenció.
- TEMA 13.-** Dèficits vitamínics i minerals. Etiologia. Efectes que provoquen. Tractament i prevenció. Enriquiment d'aliments amb vitamines i minerals. Suplements vitamínics.
- TEMA 14.-** Malalties d'etiologia complexa: aspectes nutricionals i dietètics. Bases nutricionals i mètodes dietètics en la prevenció i tractament de malalties.
- TEMA 15.-** Defectes congènits del metabolisme. Principals causes i diferents manifestacions clíniques. Dietoteràpia. Productes dietètics específics. Problemes especials del tractament dietètic. Orientació familiar.
- TEMA 16.-** Transtorns cardiovasculars. Arteriosclerosi. Etiologia i símptomes. Factors de risc. Tractament i prevenció. Els lípids com a components de productes dietètics. Dietes hiposódiques.
- TEMA 17.-** Diabetes. Tipus. Etiologia i simptomatologia. Dietes associades al tractament. Orientació al malalt. Els glúcids i els edulcorants sintètics com a components de productes dietètics.
- TEMA 18.-** Malalties dentals. Etiologia i simptomatologia. Tractament i prevenció. Substitutius dels sucres.
- TEMA 19.-** Malalties de l'aparell digestiu. Tipus. Etiologia i simptomatologia. Dietoteràpia específica. Prevenció. Productes rics en fibra alimentària. Productes exents de gluten.
- TEMA 20.-** Altres malalties amb implicacions nutricionals. Anèmies. Gota. Litiasi renal. Etiologia i símptomes. Dietoteràpia específica. Prevenció.

TEMA 21.- NUTRICIÓ I ALCOHOLISME. Efectes del alcohol sobre la digestió i l'absorció. Alteració del metabolisme dels elements nutritius. Estat nutricional de l'alcohòlic. Deteriorament orgànic. Tractament nutricional.

TEMA 22.- INTERACCIONS ALIMENT-MEDICAMENT. Efecte dels aliments sobre la biodisponibilitat dels medicaments. Efecte de la dieta en el metabolisme del medicament. Efectes dels medicaments sobre l'absorció vitamínica. Altres efectes.

TEMA 23.- AL.LERGIES I INTOLERÀNCIES ALIMENTÀRIES. Tipus. Causes i símptomes. Desensibilització del pacient. Productes hipoal.lergènics. Productes exents de lactosa.

TEMA 24.- ALIMENTACIÓ ARTIFICIAL. Nutrició enteral. Requeriments de nutrients. Materials usats en la intubació. Precaucions. Nutrició parenteral. Requeriments de nutrients. Desequilibris. Acidosi i alcalosi metabòliques i respiratòries.

TEMA 25.- DIETES D'EXPLORACIÓ. Dietes en el post-operatori.

TEMARI PRACTIC

- 1.- Utilització de programes informàtics d'aplicació en nutrició humana.
- 2.- Resolució de problemes pràctics.
- 3.- Utilització de bibliografia.

BIBLIOGRAFIA

ANDERSON, L. (1987). Nutrición y dieta de Cooper. 17 Ed. Interamericana. México.

BUSS, D.; TYLER, H.; BARBER, S. y CRAWLEY, H. (1987). Manual de nutrición. Acribia, S.A.. Zaragoza.

EASTWOOD, M.; EDWARDS, C. y PARRY, D. (1992). Human nutrition. A continuing debate. Chapman and Hall. Londres.

- GIBNEY, M.J. (1990). Nutrición, dieta y salud. Acribia, S.A. Zaragoza.
- GOODHART, R.S. y SHILLS, M.E. (1987). La nutrición en la salud y la enfermedad. Conocimientos actuales. Salvat Editores, S.A. Barcelona.
- HERCBERG, S.; DUPIN, H.; PAPOZ, L. y Galan, P. (1988). Nutrición y salud pública. Abordaje epidemiológico y políticas de prevención. CEA, S.A.. Madrid.
- LINDER, M. C. (1988). Nutrición. Aspectos bioquímicos, metabólicos y clínicos. EUNSA. Pamplona.
- MATAIX, J. (1993). Nutrición y Dietética. Aspectos sanitarios. Tomos 1 y 2. Consejo General de Colegios Oficiales de Farmacéuticos. Madrid.
- PEMBERTON, C. (1993). Manual de dietética de la Clínica Mayo. Medici. Barcelona.
- RIBA, M. (1993). Manual práctico de nutrición y dietética. A. Madrid Vicente. Madrid.
- ROBINSON. (1991). Bioquímica y valor nutritivos de los alimentos. Acribia, S.A. Zaragoza.
- TERAN DIAZ, E. (1994). Alimentación oral y nutrición humanas. Fluidos y solutos. Bromatología. Dietética. Hospital Universitario Marqués de Valdecilla, Santander.

METODE D' AVALUACIO

L'avaluació del alumne es farà en funció de la distribució següent:

1.- Proves teòriques	70 %
1.1.- Examen teòric	40 %
1.2.- Treball acadèmic	30 %
2.- Proves pràctiques	20 %
3.- Assistència	5 %
4.- Actitut	5 %

Per realitzar l'avaluació, es farà un examen teòric amb preguntes curtes, plantejades com a respostes de problemes reals. Com a complement, cada alumne tindrà que realitzar un treball relacionat amb el temari de l'assignatura, que serà discutit en públic amb la resta dels estudiants.

Les proves pràctiques, seràn derivades de l'avaluació continuada de les pràctiques.

L'assistència a les classes i l'actitut seràn també avaluades.